Knipic SLavko,
Ljubljana,

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 279 — CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, NOVEMBER 29, 1938 — LETO XLI. — VOL. XLI.

Roosevelt trdi, da se bo relif nadaljeval kljub dejstvu, da se odpirajo nova dela v industrijah

Warm Springs, Ga., 28. nov. Predsednik Roosevelt je bil včeraj vesel, ko je dobil poročilo, da se odpira delo v privatnih tovarnah, toda je izjavil, da bodo javna vladna dela še dolgo potrebna.

Okoli predsednika so se zbrali časnikarski poročevalci, ki so hoteli od njega izvedeti, koliko je njemu znanega glede izboljšanja splošnega položaja. Roosevelt je odgovoril, da ni dvoma, da se je ekonomski položaj jako izboljšal.

Vendar, je dejal, delavcev se ne sprejema tako hitro na delo, kot se dela odpirajo. Vlada mora biti še vedno vsak čas pripravljena, da nadaljuje z javnimi deli. Od junija meseca, je dejal predsednik, je dobilo 900,000 ljudi delo v privatnih industrijah, toda WPA delavcev se je znižalo le za 350,000.

Produkcija v večini tovaren je poskočila mnogo hitreje kot je pa mogoče dobiti primerne delavce v tovarno. Eden izmed vzrokov tega je, ker se število prebivalstva prehitro množi.

Predsednik si je včeraj ogledal vladni projekt kakih 25 milj od Warm Springsa, kjer je vlada nabavila zemljišče, ki obsega 13,000 akrov. Na tem zemljišču je bilo naseljenih 250 potrebnih družin, ki danes vse dobro napredujejo.

Francoska vlada dolži komuniste, da so skovali mednarodno zaroto proti obstoju Francije

Paris, 28. nov. — Francoski ministerski predsednik Daladier je imel včeraj radio govor, ki je bil oddajan po vsej Franciji in v katerem je obdolžil levičarje, da so se zarotili s komunisti, da grozijo obstoju Francije.

Voditelji te mednarodne zarote skušajo prisiliti Francijo, da se poda volji proletarske manjšine. Štrajki so izbruhnili v Franciji, ko je bila podpisana pogodba med Nemčijo in Francijo, ki pravi, da med tema državama ne bo več vojne. Mednarodni levičarji so nasprotovali tej pogodbi.

Levičarji, to je, komunisti, mednarodni zarotniki in rdeči element sploh, namerava ustanoviti v Franciji proletarsko diktaturo, je rekel Daladier, s tem, da agitirajo med industrijskimi delavci in skušajo vlado strmoglaviti.

Daladier je izjavil, da bo šel do skrajnosti, da prepreči enako diktaturo in da zlomi štrajke, ki so naperjeni proti obstoju Francije in ki so odgovorni za bodočnost francoske republike.

Na očitanje, da bi on, Daladier, sam rad postal diktator v Franciji, je Daladier odgovoril, da je nekaj drugega voditi vlado večine, kot pa živeti v jarmu manjšine, ki se mora s silo vzdrževati, ako želi poveljevati. "Francija se bo borila do skrajnosti za svojo republikansko demokracijo," je rekel Daladier.

Zed. države ne bodo začele s sankcijami proti Nemčiji

Washington, 28. nov. — V diplomatičnih krogih se je pojavil dvom, da bi Zedinjene države začele izvajati sankcije napram Nemčiji iz vzroka, ker Nemčija neče priznati avstrijskega dolga Ameriki, dasi je Nemčija priklopila Avstrijo. Vlada Zedinjenih držav bo skušala na miroljuben in postaven način pregovoriti Nemčijo, da pride do spoznanja, da je treba avstrijski dolg poravnati. Tudi glede ostalega trgovinskega poslovanja med Zedinjenimi državami in Nemčijo bo najbrž ostalo vse pri starem, dokler se razmere popolnoma ne razčistijo.

Židje bodo zbrali deset milijonov dolarjev

New York, 28. nov. — Židovsko časopisje je danes začelo s posebno kampanjo, da se nabere med ameriškimi židi tekom prihodnjih šest mesecev najmanj $10,000,000, da se tako omogoči do 50,000 Židom iz Nemčije, da se naselijo v Palestini. Tozadevno ima glavno besedo angleška vlada.

Nove hiše

Tekom septembra in oktobra so začeli graditi v državi Ohio 640 novih hiš, ki bodo veljale $3,100,000. Stavbe garantira in financira zvezna vlada.

Izvrsten med

Najboljši med zopet lahko dobite pri Mrs. Kogovšek na Holmes Ave. Med je priznane kakovosti, kot ga prideluje oo. frančiškani v Lemontu, Ill.

Božični radio program

Poročali smo že, da namerava Slovensko katoliško pevsko društvo "Lira" za božični dan prirediti krasen radio program. V ta namen potrebuje društvo nekoliko podpore in naklonjenosti od strani naših trgovcev in posameznikov. Postaja velja precej denarja in društvo bi rado uporabilo celo uro za božični radio program. Kdor želi kaj darovati je prošen, da prinese ob sobotah od 2. do 4. ure popoldne v staro šolsko poslopje v 2. nadstropju ali pa ob nedeljah od 11. do 12. ure dopoldne. Darovi se lahko oddajajo tudi pri tajniku Mr. John Cesarju, 5819 Bonna Ave. Darovi se pobirajo do 20. decembra. Program se bo vršil na božični dan in je začetek ob 2. popoldne. Naše občinstvo je prijazno prošeno za naklonjenost tozadevno.

Manj nezgod

Letos je v Clevelandu primeroma malo avtomobilskih nezgod. Do včeraj so v letošnjem letu avtomobili v Clevelandu ubili 112 oseb, dočim je v istem času lanskega leta znašalo število žrtev 229. Letos policija veliko bolj pazi na nemarne avtomobiliste kot pa druga leta, poleg tega ima policija tudi boljša sredstva na razpolago kot jih je imela v drugih letih.

Dobiček železnice

Erie železnica je tekom oktobra meseca naredila prvi dobiček pri obratovanju od lanskega oktobra meseca. Čisti preostanek znaša $135,000.

Zadnji triki gov. Daveya predno gre v pokoj

Columbus O., 28. nov. — Poraženi governer Martin L. Davey bi rad pozval državno postavodajo k izrednemu zasedanju v decembru mesecu, pod pogojem, da mu državna postavodaja odobri gotove zahteve in ugodnosti. Ako bo governer sklical izredno zasedanje državne postavodaje, bo to storil pod pretvezo, da postavodaja dovoli denar za šole, ki ga nujno potrebujejo in denar za pomoč brezposelnim. V resnici pa želi governer Davey tekom izrednega zasedanja postavodaje dobiti od svojih pristašev dovoljenje, da mu potrdijo gotova imenovanja visokih uradnikov v razne odlične državne urade, ki bi bili potem odvisni od Daveya tudi po novem letu, ko Davey ne bo več governer. Tako bi governer rad imel svojega pristaša v uradu za javne utilitete, kjer se delajo cene za elektriko, telefon in plin, v uradu za starostno podporo in v uradu za delavsko odškodnino. Toda govori se, da niti najboljši bivši prijatelji Daveya ne bodo tega dovolili Daveyu, ker se bojijo ljudske jeze, in ker so še danes srditi, ker je Davey povzročil, da so demokrati zgubili governerski urad v državi in tudi večino v državni postavodaji.

Francija pod pritiskom štrajkov in vojaštva

Paris, 28. novembra. Vrata velikih Renault tovaren, kjer se izdelujejo avtomobili, so bila zaprta za 30,000 štrajkarjev, ki so se nameravali danes vrniti na delo. Podjetje je v dogovru z vlado odredilo nekake kazenske korake proti štrajkarjem. V Franciji se pripravlja generalni štrajk, ki je proglašen za sredo in katerega se namerava udeležiti najmanj 5,000,000 delavcev. Vlada namerava štrajk za vsako ceno preprečiti. V glavnem se gre radi odredbe francoskega ministerskega predsednika Daladierja, ki je odredil, da morajo delati 44 ur na teden namesto 40 kot dosedaj. Kot vzrok navaja Daladier dejstvo, da se izdela premalo orožja in obrambenega materiala za armado in mornarico.

Državljanska šola

Dne 22. decembra se zaključi prvi termin državljanske šole, ki se je doslej vršila vsak pondeljek in četrtek v javni knjižnici na 55. cesti in St. Clair Ave. Pouk v decembru bo sledeč: Dne 1, 5, 8, 12, 15, 19 in 22 decembra. Pouk bo 22. decembra zaključen. Nov termin se odpre v četrtek 6. januarja, in bodo učenci in učenke tedaj zvedeli, ali bo pouk še trajal dvakrat na teden ali ne. Prosi se vse sedanje učence, da redno zahajajo k pouku, da bodo čimprej pripravljeni priti na sodnijo in odgovarjali na potrebna vprašanja.

Konvencije v Clevelandu

Kot naznanja konvenčni odsek Trgovske zbornice v Clevelandu se bo vršilo v prihodnjem letu v Clevelandu 131 znanih konvencij, ki so svoja zborovanja že naznanila Trgovski zbornici. Pričakuje se okoli 370,000 delegatov in njih prijateljev ob priliki teh konvencij v Clevelandu. Največja konvencija bo ob priliki svetovne razstave perutnine.

Za božič

Zopet se nam bliža božič. Kot zadnjih 41 let obstanka našega časopisa bomo tudi letos skušali izdati nekoliko bolj obširno številko za praznike, v koliko nam bodo naši trgovci šli na roke in nam pomagali naši prijatelji z značajnimi in zanimivimi dopisi. Vsa one, ki želijo imeti svoj dopis, črtico ali povest v božični izdaji "Ameriške domovine" opozarjamo, da je zadnji čas za to nepreklicno 10. decembra. Na pozneje doposlane dopise se radi časa ne bomo mogli ozirati. Prosimo torej, pero v roke in potrudite se! Da znate, ste še vsako leto pokazali! Pišite razločno, s peresom, na široko, da se bo lahko bralo. Oni prijatelji pa, ki želijo poslati božično številko v domovino, so prošeni, da prinesejo v urad ali izročijo našim zastopnikom natančen naslov in 15c za vsako številko. "Ameriško domovino" pošljemo lahko v vse države sveta.

NAJNOVEJŠE VESTI

Paris, 29. novembra. Generalni štrajk v Franciji se začne v sredo. O tem je delavska zveza danes končno veljavno odglasovala. Vlada dobiva iz provinc nadaljno policijo, orožnike in vojaštvo v Pariz. Vlada je nasvetovala voditeljem štrajka, da počakajo, dokler parlament ne odglasuje glede Daladierjeve vlade, toda voditelji delavcev se niso podali in odredili generalni štrajk. Generalni štrajk bo trajal en dan in je bil odrejen, ker vlada zahteva, da delavci delajo po 44 ur na teden namesto 40.

Warm Springs, Ga., 28. novembra. Predsednik Roosevelt se je v pondeljek ponovno posvetoval z Hugh Wilsonom, ameriškim poslanikom v Berlinu. Do odločitve ni prišlo. Kakšno bo razmerje med Nemčijo in Zed. državami v bodoče, še ni določeno. Tudi se ne ve, ali se Wilson vrne zopet na svoje mesto kot ameriški poslanik v Berlin.

Predsednik Roosevelt je nadalje odredil, da vlada Zed. držav nima ničesar proti italijanski vladi in je naročil ameriškemu poslaniku v Rimu Phillipsu, ki se je tudi včeraj posvetoval s predsednikom, da se vrne v Rim. Poslanik Phillips bo odpotoval dne 10. decembra.

Kdo je zažgal?

Mestni in državni ognjegasni uradniki so na delu, da doženejo, kako je nastal požar v poslopju Kane Mfg. Co. na 1006 Webster Ave. Požar je nastal, oziroma je bil naznanjen v nedeljo ob 5:55 popoldne in v pondeljek se je nahajalo vse dopoldne še sedem ognjegasnih kompanij na delu. Bil je to eden največjih požarjev, ki jih je imel Cleveland tekom zadnjih let. Povzročil je do $250,000 škode. Čemur se ognjegasci najbolj čudijo je dejstvo, ker se je požar tako hitro raznesel po vsem poslopju kot da bi bil ogenj podtaknjen in pripravljen. Ognjegasci so bili pravi siromaki, ko so gasili. Velike ledene sveče so padale od njih čelad in ognjegasne cevi so večkrat primrznile k tlom.

500 Židov dospelo

V New York je dospelo te dni 500 Židov iz Nemčije. Prišli so sem z naselniško kvoto.

Težave radi bivšega avstrijskega dolga

Washington, 28. nov.—Hugh Wilson, odpoklicani ameriški poslanik v Berlinu, ki je včeraj imel dolgo posvetovanje s predsednikom Rooseveltom, je bil prideljen začasno ameriškemu državnemu oddelku, kjer bo vodil zadeve, ki se tičejo Nemčije in bivše Avstrije. Mr. Wilson se je pritožil, da se Nemčija absolutno ne zmeni, da bi plačala bivše avstrijske dolgove Ameriki. Avstrija je dolgovala Zedinjenim državam, predno je bila zasedena od Nemčije, nekako $30,000,000. Dočim nemška vlada plačuje na angleške in francoske dolgove dolžne svote, pa se za ameriški dolg absolutno ne zmeni. Po mnenju bivšega ameriškega poslanika v Berlinu prevladuje danes v Nemčiji večje ogorčenje nad Zedinjenimi državami, kot nad vsako drugo državo.

Socialisti zahtevajo vrnitev kipa Svobode

Chicago, Ill., 28. nov. — Roy Burt, ki je tajnik socialistične stranke v Zedinjenih državah je na zborovanju eksekutivnega odseka stranke predlagal, da Zedinjene države vrnejo Franciji kip Svobode, ki se nahaja v newyorškem pristanišču, in ki je bil svoječasno podarjen od Francije Ameriki. "Francija potrebuje danes v tej kritični uri kip Svobode bolj nujno, kot ga potrebuje Amerika," je dejal Roy Burt. "Francija ima danes vlado, ki preti, da bo uničila francosko demokracijo." Burt je pozival ameriške socialiste, da gredo v boj za demokratično Francijo proti Daladierjevi vladi, ki vlada kot diktator. Socialistov v Ameriki je kakih 50,000 izmed 130 milijonov prebivalcev!

Na Balkanu zborujejo glede Bolgarske

Atene, Grška, 28. novembra. Tu so se zbrali vojaški voditelji Jugoslavije in Romunske zaeno z visokimi uradniki Grške in Turčija. Konferenca bo trajala deset dni. Gre se radi bolgarskih zahtev, da se namreč vrne Bolgariji zemlja, katero je zgubila po končani svetovni vojni. Na Bolgarskem so že skoro izbruhnili glede tega nemiri in je bila vlada prisiljena razglasiti vojno stanje.

Pokojna Frances Rugelj

V poročilu glede družine pokojne Frances Rugelj, ki je umrla preteklo soboto, se nahaja nekaj pomot. Pravilno bi se imelo glasiti, da pokojna zapušča hčer Mary poročeno Nemanič in ne Zupančič. Nadalje zapušča ranjka tudi brata v Clevelandu, Mr. Franka Pakiža. Pogreb preminule se vrši v sredo zjutraj ob 8:30 iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda.

Židovski rabinci

Dosedaj so se v Clevelandu oglasili že štirje židovski rabinci, ki so protestirali proti radio govorom, katere ima Rev. Charles Coughlin radi židovskega položaja v Nemčiji. Rabinci trdijo, da se Rev. Coughlin ne poslužuje "prave resnice." Samo kar Židje pripovedujejo, je "prava resnica."

Tudi Japonci so nastopili proti Židom. Vse židovske pogodbe so bile včeraj preklicane

Berlin, 28. nov. — Iz Dunaja se poroča, da je japonska vlada preklicala vse pogodbe glasom katerih je bilo večje število dunajskih glasbenih učiteljev najetih, da bi poučevali glasbo na konservatoriju v Kobe, Japonska.

Preklic pogodbe je prišel, ko je bil med Japonsko in Nemčijo podpisan nekak kontrakt za kulturni napredek in ob priliki prve obletnice japonsko-nemške-laške zveze proti komunistični propagandi.

Na Dunaju so včeraj odstranili zadnje spomine židovstva, ko so sneli 80 uličnih napisov. Ulice so se imenovale po raznih prominentnih Židih. Vse te ulice so dobile sedaj nova imena.

Med tem je bilo v Avstriji kot v Nemčiji končano štetje židovskega bogastva v obeh državah. Skupno židovsko premoženje v Nemčiji znaša $3,200,000,000, dočim so avstrijski židje vredni $915,000,000.

Iz tega je razvidno, da so povprečno po številu avstrijski židje trikrat bolj premožni kot pa njih rojaki v Nemčiji. Hitlerjevo časopisje poroča, da sta stodva avstrijska žida milijonarja.

Moskva, 28. nov. — Tu se je zbralo kakih 2000 komunističnih pisateljev, arhitektov in drugih umetnikov, ki so na posebnem shodu napadli nemško vlado radi njenega postopanja napram židom.

Predsednik Roosevelt se posvetuje dolgo v noč glede položaja v Nemčiji in Italiji. Konference z diplomati se danes nadaljujejo

Warm Springs, Ga., 28. nov. V nedeljo popoldne sta dospela k predsedniku odpoklicani ameriški poslanik Wilson iz Berlina in diplomatični zastopnik Zedinjenih držav v Rimu William Phillips. Oba sta imela dolgo posvetovanje s predsednikom.

Dasi je posvetovanje v nedeljo med predsednikom in diplomati trajalo skoro pet ur, pa se je v pondeljek nadaljevalo in oba diplomata ostaneta tudi v torek pri predsedniku za nadaljno posvetovanje.

Ve se le toliko, da sta oba poslanika predsedniku poročala o preganjanju katoličanov, protestantov in Židov v Nemčiji in v Italiji in da se je govorilo o bodočem nastopu Zedinjenih držav napram Italiji in Nemčiji.

Poljaki vkorakali v češko ozemlje. Mnogo ubitih in ranjenih v bojih ob poljsko-češki meji

Varšava, 28. nov. — Do krvavih spopadov je prišlo ob meji na ozemlju, katero so Čehi prepustili Poljakom 1. novembra. Ozemlje obsega kakih dvajset kvadratnih milj in se nahaja v karpatskem gorovju.

Tekom bojev je bil ubit en poljski major in več častnikov ranjenih. Računa se, da bo vse ozemlje, ki ga je dobila Poljska od Češke, zasedeno do 1. decembra, toda še potem poljska vlada ne bo zadovoljna.

Do spopada med Čehi in Poljaki ob meji je prišlo, ko so se sestali češki in poljski častniki, da se domenijo glede nove demarkacijske črte. Poljaki so takoj dvignili protest in češka vlada je ukazala preiskavo.

Poljska vlada je na ozemlju, ki je bilo odvzeto Češki, ukazala zapleniti premoženje mnogih židovskih organizacij. Iz Budapeste se poroča, da je bil odstopli ogrski ministerski predsednik Imredi ponovno imenovan načelnikom ogrske vlade.

Ali je res?

Te dni je prišla v naš urad neka rojakinja, ki bi imela dobiti sem v Ameriko svojo sestro, ki živi v Avstriji. Dotična sestra je bila že vsa pripravljena, da pride v Ameriko, toda te dni je pisala, da se je odločila, da ne gre v Ameriko, ker odkar je Hitler zavladal v Avstriji, se ljudem godi dosti bolje kot prej. Mogoče, toda mi strašno neradi verjamemo.

Kartna partija

Demokratski klub 28. varde priredi dne 16. decembra v Webers dvorani na 104. cesti in Union Ave. prijazno domačo kartno partijo z mnogimi nagradami. Poleg igranja na kart bo tudi vsa druga postrežba. Naši demokrati iz 28 varde in od drugod so prav prijazno vabljeni.

Urad bo zaprt

Zobozdravnik dr. Wm. J. Lausche, ki ima svoj urad na Waterloo Rd., nam naznanja, da bo njegov urad danes ves dan zaprt radi zobozdravniške konvencije, ki se sedaj vrši v Clevelandu.

Hud mraz

Precej hud mraz prevladuje še vedno zlasti v vzhodnih državah. Pa tudi severo-zapadne države niso izvzete. Mraz pritiska vse do Floride, kjer je tisoče bogatinov, ki so šli tja, da se grejejo ob sončnih žarkih, toda so letos prisiljeni sedeti poleg zakurjenih peči. Po mnogih krajih je termometer padel na 10 do 20 stopinj pod ničlo. Žrtev mraza so našteli v raznih državah nad 100.

Sodnik Lausche govori

V sredo 30 novembra bo govoril na izrednem radiu program, ki ga bo oddajala WHK radio postaja v Clevelandu pod naslovom "We Americans," tudi naš Common Pleas sodnik Mr. Frank J. Lausche, ki bo glavni govornik. Pred njegovim govorom bo podan kratek življenjepis našega sodnika. Program se bo oddajal ob 9. uri zvečer in prijazno opozarjamo vse, zlasti našo mladino na govor sodnika Lauscheta.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto $5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto $5.50; pol leta $3.00.
Za Evropo, celo leto, $7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, $5.50 per year; Cleveland, by mail, $7.00 per year.
U.S. and Canada, $3.00 for 6 months Cleveland, by mail, $3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carriers, $5.50 per year, $3.00 for 6 months.
European subscription, $7.00 per year.
Single copies, 3c

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 279, Tues., Nov. 29, 1938

Pijača in pijanci

Oče nebeški je naučil, tako nam pripoveduje sveto pismo, kako se goji vinska trta kako se obdeluje in kako se iz žlahtnega grozdja da napraviti blagodejna pijača. Krist, ki je prišel na svet, je bil v Kani Galilejski na ženitovanju, ko je gostom zmanjkalo pijače, ker jih je prišlo več, kot so jih pričakovali, pa jim je spremenil vodo v pijačo. Vse to pomeni, da je pijača, dokler jo uživamo za potrebo, zmerno in v prijateljskem duhu, je potrebna, koristna v mnogih slučajih in pripomoček k zdravju. V vseh mogočih zdravilih, ki, jih predpisujejo zdravniki, je alkohol. Torej je alkohol potreben v gotovih množinah za naše telo.

Kozarec vina po težkem delu in po dobrem prigrizku, je pravo zdravilo za telo. Enako je pivo, ki je redilno in osvežujoče, kadar nas prime žeja. Tudi kozarec žganja ne more nikomur škodovati, ker alkohol deli moč in energijo.

Toda gorje, kadar začnemo izrabljati te darove božje. Če bolnik zavžije preveč zdravil, kot jih je zdravnik predpisal, sigurno umrje, in če človek pijančuje, postane žival, nižji kot žival, o čemur imamo preveč bridskih skušenj med vsemi ljudmi. Pijača zmerno uživana, je dobrota, pijača zavžita čez mero, je strup za dušo in telo. Poglejmo kaj tozadevno piše sloviti arabski pisec Alquil Mohamed, ki pravi:

"Poglejte pijanca, ki se zjutraj dviga iz svojega ležišča! Glava ga boli; noge in roke se mu tresejo. Pogled njegov je nejasen, steklen. Njegova žena in otroci nimajo nobenega prijaznega pozdrava za moža in očeta, ker vedo, da pijanec ljubi pijačo, a sovraži ženo in otroke. Žganje je pijancu večja sreča kot blagor in napredek otrok v družini. Pijanec nima prijateljev, kajti tovariši, ki pijejo z njim, niso prijatelji, pač pa navadni hinavci, prazni sodi, brez srca in duše.

"Sorodniki pomilujejo ali sovražijo pijanca, sosedje se mu posmehujejo. Pijanec je prazen v svojih možganih. Nikdar ne misli na Boga in na svoje dolžnosti, ne ve, kdaj je delavnik, kdaj je praznik. In v nedeljo, ko je dan počitka, misli, da mora delati za žganje in daje prostost svojemu žepu, katerega izpraznuje v škodo svoje družine in otrok.

"Želodec pijanca je kot prazen sod, v katerega so se vselili črvi, ki mu polagoma glojejo zdravje. In pijanec, človek, ki vedno pije, nima nikdar dosti. Najsibo vesel ali žalosten, želodec ga prigania, da pije in pije. Suho žrelo ne bo nikdar napolnil z dobrodejno vodo. Žgoči alkohol mu mora prejalislej uničiti življenje. Toda ko je požrl več kozarcev žganja, tedaj čuti, da mu pijača teži želodec kot svinec. Polagoma zgubiva razum, katerega je dobil od Boga, da pametno živi, dokler ga smrt prehitro ne pokliče na odgovor.

"Pijanec ne more biti gospodar svojih nog in rok, kaj šele, da bi bil gospodar svojih možganov. Po cesti hodi kot slep pes, ki ne more bežati, in pade, kadar zadene ob predmet. Plemeniti človek, kot je bil ustvarjen od Boga, se poniža globoko pod živino. Razum ima v glavi, toda ga ne rabi. Pada in pada, in pri tem se pametni ljudje posmehujejo, brcajo poživinjenega človeka, ki v največ slučajih povzroči smrt, ko pade, si zlomi tilnik ali pa se pokvari za vse življenje.

"Njegova uboga žena, ki ga je nekdaj tako ljubila, ki mu je bila tako vredna življenska tovarišica, joče, stoka in plaka. Prestrašena stoji v kotu izbe in sram jo je, ker je žena — živinčeta. In ta pijana živina v človeški podobi, surovina največje vrste, gre in udari bolestno, slabotno žensko, da, napade nedolžne otroke, česar nobena zver, ki nima pameti, ne bi naredila. To naredi preobilno zavžita pijača.

"In pri vsem tem hira pijanec. Iz nekdaj močnega, zmožnega, delovnega moža, ki je prevzel na svoje rame odgovornost za preživljanje družine, postane propalica, zverina, surovina, ki v nekah letih sam začne hirati, propadati, bolehati in je končno v nadlego sebi, otrokom in ženi. Duh žganja se je maščeval ,dobil je svojo žrtev in jo odnesel s seboj v večno pogubljenje . . . ."

Mi nimamo k temu ničesar pristaviti kot to: pameten človek bo zavžil kozarec vina, pive ali žganja. Za potrebo, toda norec, človek, ki je zgubil razum, bo zapil svojo dušo in telo, kadar ne upošteva od Boga mu podarjeni razum in pamet. Pijmo, bodimo veseli, toda ohranimo treznost, pamet in spoštovanje do samega sebe!

Kaj pravite!

Dekle se brani, da bi ga vzela češ, da premalo zasluži. "Premalo zaslužim?" se začudi snubec, "ali ti ni dovolj, da zaslužim $150 na mesec?" — "Meni bi bilo že dovolj, ali od česa boš pa živel ti?" pomišlja razsodna mladenka.

* * *

Mož je šel k zdravniku, ker mu nekaj v črevesju prav ne dela. Zdravnik ga preišče in določi: "Vi bi morali piti vsako jutro nekaj tople vode." — "Saj jo pijem," reče bolnik, "samo moja žena trdi, da je to kava."

BESEDA IZ NARODA

Collinwoodski drobiž

Iz Slovenskega doma na Holmes Ave:

Fara Marije Vnebovzetje na Holmes Ave. je obdržala v prostorih Slovenskega doma štiridnevni (večerni) bazar. Prireditev je bila finančno in moralno nad vse zadovoljiva. Udeležba je bila nepričakovano dobra in tudi izkupiček povoljen. Mr. Louis Simenc je izlicitiral več puranov in pitanega telička.

Delniška seja Slovenskega doma

Kakor vsako leto, tako se bo tudi dne 15. januarja obdržala letna delniška seja, kjer bo direktorij korporacije podal svoja poročila. Splošno se sme reči z ozirom na slabih delavs. razmer v tekočem letu, da je bil uspeh poslovanja ugoden. Popravila in renovacije so letos mnogo stale. Plačalo se je na stanovanjsko hišo, poleg vseh zaostalih davkov tudi $1,-800.00 na dolg. Na stavbo narodnega doma pa se točno plačuje vse tekoče obresti in letno 4% na kapital. Tudi davke se je s pomočjo našega odvetnika Frank Surtza (in sicer brezplačno) letno znižalo za $113.20. Slovenski dom točno plačuje mesečno poleg davkov tudi $219.00 na dolg in obresti. Razume se, da ob koncu leta bomo tudi imeli tisočak v blagajni. Naš dolg se bo samo pri narodnemu domu znižal v treh letih nad $2,500.00.

Da imamo dobre uspehe pri narodni ustanovi, gre prva zahvala onim, ki z ustanovo sodelujejo. S ponosom lahko ugotavljamo, da vsa naselbina in njih društva s korporacijo sodelujejo. Če se bomo tudi v naprej držali tega principa, je s tem zagotovljena bodočnost ustanove. Vsak delničar ali prijatelj narodnih domov naj bo med onimi, ki v prvi vrsti podpirajo svojo narodno ustanovo.

Lokalna politika

Ko opazujemo te naše lokalne politikarje nam smeh sili na ustnice. Zdijo se nam politični otroci, kateri niti ne vedo, kaj je prav in kaj hočejo. Danes vpijejo: mi proti Gongwerju in Mrs. Pike, jutri pa ž njimi ljubimkajo in zametujejo one, ki so proti stari demokratski gardi. No, in se čuditi, so pač lokalni politikarji, ki bore malo štejejo, kadar se gre za res in vpliv. Motijo se, če mislijo da volivci tega ne vidijo in da ne bodo znali ob pravem času to jim v brk povedati. Znajo naj ti mali politiki to, da Ray T. Miller je med našim narodom zelo popularen vsled politične poštenosti ter narod obsoja vse one, ki se hočejo na tihem greti za Gongwerjem zapečkom. Nikdo naj ne misli, če mu je narod poveril zaupanje, da nas v javnem uradu zastopa, da sme tudi v imenu naroda skakati iz tabora v tabor kot bi imel ves narod v zadnjem hlačnemu žepu. Zavedajo naj se naši mali lokalni politikarji tega dejstva, da ni narod za nje tukaj, ampak nasprotno oni, ki so za reprezentacijo narod prosili.

Sliši se od več strani, da se bodo morali vsi slovenski demokratski klubi otresti onih, ki mislijo, da so rojeni za politiko in javna politična dela ali urade. Naši ljudje pravijo: politični klubi naj obstojajo v pomoč naselbini, blagostanju delavcu in protekcijo davkoplačevalca, ne pa za lestvo onim, ki iščejo političnega zaslužka. Volivci tudi nočejo biti vreča krompirja, ki se ga lahko poljubno prodaja na javni tržnici. To je mnenje mnogih rojakov državljanov.

Naši trgovci in obrtniki

Člani progresivne trgovske zveze se pridno pripravljajo na prireditev, ki se vrši dne 29. januarja v Slov. Del. domu na Waterloo rd. kjer bo razdeljenih nad sto nagrad. Ali imate že tozadevne nagradne listke, kateri se dobe brezplačno pri naših trgovcih? Vprašajte jih, drage volje vam bodo postregli.

Joe Pozelnik ima sedaj kompletno gostilniško obrt. Poleg drugih licenc je dobil tudi uradno dovoljenje za točenje likerjev. Pozelnikovi prostori so lepo in moderno opremljeni. V lastnih prostorih 15721 Waterloo rd. ima šest kegljiških vdov, ki so vsak večer zaposljeni.

Naš Jerry Bohinc in John Šušnik, ki lastujeta moderno opremljeno trgovino električnih produktov na 185. cesti poleg LaSalle kino-gledališča nista samo trgovca, ampak tudi športnika. Jerry je bil prvi dan na zajčji jagi in takoj drugi dan pa John Šušnik, Jerry Bohinc ni šel na jago, da bo zajce streljal ampak zato, da jih privadi strahu, kadar se mu na zadnjem koncu zasmodi. Jerry uživa šport v tem, če vidi, kako jo zna zajec po travniku ubrati, kadar je sila za repom. John pa bolj verjame v mrtvega kot živega zajca, zato je tudi dobil svojo kvoto na zajčji jagi. Vljudna Mrs. John Šušnik je naročila svojemu možičku pred odhodom na jago, naj se nevrne brez plena domov. Jerry pa nima komu dajati za zgrešene cilje odgovora, zato mu je pač vseeno, kako ustreljen zajec zgleda in kam puška jekleno zrnje strese. Stopite v njih trgovino in vsak vam bo po svoje tolmačil zajčji šport.

Joško Penko, zastop. A.D.

—o—

Za naš narodni hram

Euclid, O. — Pozno v noč se vrnem utrujena domov in komaj čakam, da se vležem k počitku. Toda zaspati mi ni moč. Pred očmi sem imela množico, katera nas je v tako velikem številu posetila od blizu in daleč. Premišljujem, kako bi se mogla kar najlepše zahvaliti za njih prisotnost. Zdi se mi, da prva čast gre našemu Stvarniku nebes in zemlje za tako lep dan, ker brez lepega vremena bi bilo vse pokvarjeno. Vsem onim, ki ste se na ta ali oni način udeležili naše prireditve, najiskrenejša hvala. Čast in hvala Mr. Rotarju za njegovo požrtvovalnost in delo, ko je tako spretno vodil program. Čast vsem onim, ki so dali avtomobile za parado in hvala Mr. Svetku, ki jo je vodil.

Županu iz Euclida, Mr. Kenneth J. Simsu, se pa prav iskreno zahvalim za krasen nagovor. Srce mi raja poslušati pravega Amerikanca, ko poudarja besede v ponos našemu narodu. Ponosni smo, da je naš narod tako lepo spoštovan.

Za našega sodnika Mr. Frank J. Lauscheta mi pa kar besed zmanjkuje in ne vem, ali se mu bom prav zahvalila. Saj on ne zahteva nobene časti. On je zadovoljen, ko vidi prijazne obraze in nasmehe. Njegove besede mi ostanejo v spominu do konca življenja. Kako lepo pri vsaki priliki omeni njemu najljubšo stvar, svojo mater. Pri njem je ona vse. Ona ga vodi, čeprav že več let počiva v gomili, tam, kjer njeno truplo prav mirno počiva in njena duša se pa raduje ž njim, ko vidi, kako verno ga narod posluša. Ponosna si lahko, mati Lauschetova, tam v sinjih višinah na svoje otroke, ki si jih tako lepo vzgojila.

Prav lepa hvala državnemu poslancu Mr. Wm. Boydu za njegov lep govor. Prav lepa hvala councilmanu Mr. Anton Vehovcu. Prav podučljivo je govoril nam in naši mladini, ko je poudarjal, kako potreben nam je ta dom, kjer se bomo zbirali in veselili. Councilmanu Mr. Frank Derdichu iz Euclida izrekam prav lepo hvalo. Tudi on se trudi in redno obiskuje mestne seje, kjer se trudi, da bi nam pomagal. Našemu ljubljanskemu županu Mr. Andy Ogrinu gre tudi vsa čast in hvala za ves njegov trud. Vedno je na razpolago žrtvovati vse kar ima, samo da bomo dosegli svoj cilj.

Lepa hvala ljubljanski teti Mrs. Frances Rupert. Udeležila se je parade, čeprav je imela zelo važno povabilo od podružnice še. 25 SŽZ. Ni je zadržalo, storila je prvo dolžnost beli Ljubljani in Slovenskemu društvenemu domu. Lopato bi bila prav rada zasadila, pa žal, ko je njeno ime prišlo na vrsto, je bila že odšla. Prav žal mi je bilo, ker imela sem že pripravljeno skrinjico,v katero se položi dar. Našo Miss Ljubljano je pa zastopala njena mati Mrs. Zdešar, kateri gre vsa hvala. Hčerka ni mogla prisostvovati, ker se nahaja na vseučilišču. Želimo ji najboljši uspeh.

Slovensko zadrugo je zastopal Mr. Joe Siskovich, kateremu gre tudi najlepša hvala kot, seveda, tudi zadrugi. Klub collinwoodske groceristov in mesarjev je zastopal Mr. John Kaušek. Mr. Marian Urbančič je zastopal Progresivno trgovsko zvezo in nas pozivljal, naj kupujemo pri domačih trgovcih, kjer dobimo listke za velike nagrade. S tem jim bomo pomagali, da bodo lahko še ceneje prodajali.

Mr. Drenika je zastopal Mr. Žagar in nam povedal želje Mr. Drenika, kateremu gre iskrena zahvala. Prav lepa hvala Mr. Leo Kushlanu za vso njegovo pomoč.

Lepa hvala našim slovenskim domovom iz Waterloo Rd., Holmes Ave., West Park in njih zastopnikom. Prav posebno se zahvalim direktorjem Slovenskega doma iz Holmes Ave. za lepo družbo v kleti. Saj so imeli kar svoj pevski zbor. Glasovi so jim lepo doneli in vsi so bili razigrano židane volje. Živijo, fanje in dekleta!

Prav lepa hvala gre pevskim zborom. Ponosni smo nanje. Tako samostojna Zarja, ki je prišla celo iz Clevelanda. Hvala njih pevovodji Mr. Ivanushu in Miss Veri Milavec za spremljevanje na klavirju.

Zbor Slovan ima že ime tako mogočno, da se ne poda vsaki sa-i. Njegove pesmi done v da-ljavo in vabijo prijatelje petja. Tudi njim najlepša hvala ter pevovodji Mr. Naglu.

Pri zboru Adria so pa vsi mlaši člani, toda s petjem se pa postavijo. Prav lepa hvala za naklonjenost kot pevovodji Mr. Vautarju.

Zbor Škrjančki so pa naši mlajši pevci. Nje je treba pa še prav posebno pohvaliti, da bo drugič še več korajže. Najlepša hvala pevovodji. g. Louis Semetu in pianistinji Miss Alice Artelj.

Najlepša hvala godbi Bled za prijetno gobo. Orkester Sešek je tudi prav dobro igral in ustregel mladini. Samo prostor je bil premajhen. Prav lepa hvala društvom, ki ste se v tako lepem številu udeležili in je vsako društvo po svoji moči darovalo. Nekaj društev je prepozno dobilo in odbor pa sam tudi ne more določiti darila. Tudi mene je doletela ta nesreča, pa me ni bilo prav nič sram, še ponosna sem bila zastopati tako močn podružnico kot je št. 14 SŽZ.

Prav lepa hvala vsem onim, kateri so na ta način ali oni pomagali, da smo doživeli ta srečni dan. Oni, kateri ste posamezno darovali in se mene in moje lopate usmilili, prav lepa hvala. Lepa hvala Gospodinjskemu odseku, ki je skrbel za lačne z okusnimi jedili. Tudi meni so prav lepo postregle s kavo in potico. Prav dobra je bila, radovedna sem bila, kdo jo je delal. Pa se oglasi oskrbnica doma, Mrs. Krančič in reče: "Jaz, kdo pa drugi! Kuhinjo sem pospravila in pometla, pa sem potico posula!" Potem mi je bilo šele jasno, zakaj je bila tako "umazana" (z orehi in rozinami). Ker Gospodinjski odsek vedno v kuhinji zboruje, upam, da bo nova kuhinja dovolj velika. Ponosna sem na vas, ker ste imele vse tako v redu.

Natakarice so se tudi prav pridno vrtele in stregle tu in tam. Naši bartenderji so pa vsi fest fantje, delali so na vso moč, da bi ne zamudili kak groš. Petja v kleti je bilo tudi dovolj. Moje grlo je še zdaj hripavo. Lepa hvala onim, ki so prodajali pivske listke. Ženam in dekletom, ki so sprejemale darove in pripenjale nageljne. Največja hvala gre pa vsem, kateri delajo pri WPA in ki so se v velikem številu udeležili. Prav ponosno so stali korenjaki. Tudi oni so Slovani, a jim usoda ne pusti, da bi se veselili z drugimi. S tužnim srcem so gledali na one, ki so zasajali lopato v srce zemlje, iz katere zraste poslopje, ki bo nam v ponos in našim otrokom pa šotor, pod katerim se bodo zbirali še dolgo potem, ko nas ne bo. Tolažili so sami sebe, da po svoji moči pomagajo, ko se časi zboljšajo. S težkim srcem so se ločili od nas.

Lepa hvala ustanoviteljem Društvenega doma, ker brez njih tudi sedanjega ne bi bilo. Prav lepa hvala našim direktorjem, ki so se tako trudili in delali na vso moč, da smo doživeli ta dan. Mrs. J. Klein

—o—

Da jagrov ne pozabimo!

Ongav France ni še nikdar zamudil Lova na zajce. Pred dvemi leti ga je "martral" revmatizem, da se je sam sebi smilil. Kljub temu pa ni zamudil niti enega šihta na "cesarskem" delu. (Naj bo Bogu potoženo!) Njegova Nežka je obletela skoro pol sveta (če smatramo Žužemberk za cel svet) in mu znašala vse mogoče mase in kapljice in žavbe skup. A vse skup ni nič pomagalo. Revmatizem ni šel od Franceta, pa ni šel. Vedno bolj se je približeval tisti dan, ki ga čaka vsak jager star ali mlad, najvažnejši dan in praznik v letu (čeravno je že bolj proti koncu): dan, ko se odpre lov na zajce. In, kaj mislite, da je bil Frane doma? Ja, še iz truge bi vzdignilo človeka na tak poglaviten praznik. Šel je na jago, a domov je prišel res z zajci. Še danes pa se ne more Nežika zagvišati, dali so se ga zajci nasrkali ali France. Nu, naj bo že temu tako ali tako, letos ni Franceta več nadlegoval revmatizem. In Nežiki tudi ni prišel kar prvi dan nakresan domov. Kar štiri dni ga ni bilo to pot. Kje so kolovratili, je postranska stvar. Poglavitna je le ta, da so prinesli toliko zajcev domov, da je sedaj nastala kar druga nadloga v hiši — še večja, kakor pa če se ga France nekoliko nakresa. Kam z zajci v tem lepem in toplem vremenu? Ja, ko bi bila v hiši električna ledenica! In kakor je še vedno bilo, tako je tudi to pot: nekdo mora krivdo nositi. To pot jo je Nežika "zvrnila" na Progresivno trgovsko zvezo, ker ni dala nagradnih listkov malo bolj zgodaj. Vendar se pa Nežika nekoliko potrošta z mislijo, da ima vendar že dovelj nagradnih listkov, a če jih ni še dovelj, da jih bo še dobila od sedaj naprej, ko bo treba nakupovati stvari za božič, da ni pretehtanega vraniča, da ne bi bila med njenimi tista srečna "Umara," ki ji bo pripeljala tako lepo električno ledenico v hišo. Nežika je za to stvar tako navdušena, da ne izpusti nikdar nikjer nobenega trgovca, pač pa da še predno ji pove ceno blagu, vpraša: Koliko nagradnih listkov bom za to dobila?

—o—

Proglas na ameriško slovensko mladino

Dne 11. avgusta letošnjega leta se je pri Novi štifti nad Ribnico vršilo običajno vsakoletno zborovanje katoliško mislečega srednje — in visoko šolskega dijaštva iz ribniške, velikolaške in dobrepoljske doline. Po cerkvenem govoru in slovesni sv. maši so bila v prosvetni dvorani tri zanimiva predavanja o gojitvi slovenščine v domači hiši, o skrbi za naše izseljenske brate in o ameriški osnovni in srednji šoli s posebnim ozirom na našo ameriško slovensko učečo se mladino. Da se požive ožji stiki med našim dijaštvom v starem in novem kraju, v Ameriki in doma v Sloveniji, se je ob tej priliki ustanovil spodaj podpisani odbor. Misel ni nova. Nanjo je opozarjal ljubljanski župan o priliki svojega bivanja v Clevelandu in leto pred njim spodaj podpisani dr. Fr. Trdan. Tudi mladina drugih narodov goji živahno medsebojno korespondenco. Ali naj bi mi Slovenci zaostajali? Nikakor ne! Zato se spodaj podpisani odbor obrača na vse mlade ameriške rojake s prošnjo, da mu čimprej sporoče svoje naslove, on bo pa doma po skrbel njim primerne dopisnike. V medsebojnem dopisovanju se boste pobliže spoznavali, izpopolnjevali v milo doneči materinščini, vzljubljali rodno grudo svojih dragih staršev, pozivljali medsebojno bratsko ljubezen in si pridobivali prijateljev, ki vas bodo z odprtimi rokami sprejeli, ko pridete po letih na obisk v našo domovino. Zato pa pogum, dragi mladi rojaki! Nikar se ne strašite in ne izgovarjajte z morebitnim neznanjem slovenskega jezika. Dobra volja vse premore. Vaja napravi mojstra. V trdni nadi, d abo naš prijateljski poziv padel na rodovitna tla in obrodil obilo sadu, vas vse, dragi mladi rojaki, prav lepo pozdravljamo in v kratkem pričakujemo kar največjega odziva! Bog Vas živi!

V št. Vidu nad Ljubljano dne 6. novembra 1938.

Za odbor:
Dr. Franc Trdan, profesor.
Anton Jaklič, stud. juris.
Mirko Kozina, osmošolec.

Naslov:
Dr. Franc Trdan,
Št. Vid nad Ljubljano,
Jugoslavija, Evrope.

—o—

—V Španiji je padel na strani rdečih Kralj Jožef iz Trbovelj. Takšno obvestilo so dobili njegovi domači. To bi že naj bil četrti Trboveljčan, ki je zgubil življenje v Španiji. Trdijo pa, da je Hrastničanov še dosti več tam kot iz trboveljske doline.

—V Ljubljani je v Rožni dolini umrl Anton Kovač, pekovski mojster in posestnik.— Istotam je umrl Andrej Samar, železniški upokojenec. — V Železnikih je umrla v 68. letu starosti Ana Benedičič. Pokojnica je bila dolgoletna cerkvena pevka in dobra mati.

ZAPISNIK

redne 9. konvencije Slovenske dobrodelne zveze, dne 12. septembra 1938, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

(Nadaljevanje)

Predsednik zaključi sejo ob 11:55 dopoldne.

Poročilo poverilnega odbora: odsotni so: Lah, Lekan, Skuly, Godec, Stokel, Levstek, Kalcic, Bačar, Perušek, Baša, Ravnahrib.

Joseph Trebec, konvenčni predsednik;
Louis Rozman, konvenčni zapisnikar.

Zapisnik 17. seje 9. redne konvencije S.D.Z. dne 21. sept. 1938 v S.N.D. na St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Predsednik otvori sejo ob 1. uri popoldne, ter pozove zbornico k redu.

Poverilni odbor poroča, da so odsotni :bratje Lah, Skuly, Godič, Štokel, Levstek, Perušek, Baša, Ravnahrib, Svete.

Čitanje zapisnika 15. seje.

Brat Kushlan predlaga, da se zapisnik sprejme kot čitan. Podpirano.

Zapisnik sprejet kot čitan.

Sestra Bradač ugovarja proti sklepu odbora, ker je odklonil sestri Josephine Turk-Jert 6 tednov bolniške podpore. Predlaga, da se prejšnji predlog poruši. Sestra Zupan podpira. Sprejeto z potrebno večino.

Sestra Bradač predlaga, da se omenjeni sestri izplača bolniška podpora za 6 tednov. Sestra Zupan podpira.

Brat Vidic predlaga, da se ta podpora odobri, ker nas bo debatiranje stalo več kot pa znese ta podpora.

Dr. Kern pojasni, da se on ne spominja, da bi bilo na listini omenjeno, da je bila (sestra) članica na operaciji na slepiču, naj prinese prepis rekordov operacije in če bo tam označena operacija na slepiču, potem pa naj se izplača podpora, če se hočemo ravnati po naših pravilih.

Predlog sestre Bradač sprejet z večino.

Poročilo odbora za organizatorje:

Prvi poroča brat Penko, pojasni pomen ali potrebo po teh organizatorjih, ter prečita poročilo tega odbora:

Poročilo odbora za uvedbo organizatorja v S. D. Zvezi

Iz srede glavnega odbora je bil izvoljen oziroma imenovan odbor, kateri naj študira uvedbo organizatorja v S. D. Zvezi, pod katerega področje naj spada pridobivanje novega članstva ter ohranitev onega, ki je že pridobljeno, pa obstoji nevarnost, da se ga zgubi.

Da ugotovimo dejanski položaj v koliko bi se izplačal za Zvezo organizator, naj navedemo sledeče:

Zgubili smo med časom, ko bi mogel član pristopiti iz mladinskega v odrasli oddelek od meseca januarja 1935 do 30. junija 1938 — 154 članov, in če se šteje, da nas vsak novi član stane v kampanji okrog $8.00 dobimo vsoto $1,232.00. Pripomniti moramo, da so tukaj šteti le oni člani, ki so stari že 18 in pol leta. Če pa vzamemo starost od 16. leta naprej se število zgubljenega članstva več kakor podvoji. in s tem tudi poviša vsota, katero moramo plačati za novo članstvo, če hočemo obdržati ravnotežje pri organizaciji. Doštejemo še to vsoto skupaj, pa dobimo $2,464.00.

Rekordi kažejo, da smo zgubili od januarja 1935 do junija 1938 — 172 članov iz mladinskega oddelka v starosti od 1. do 3. leta. Vsak član v mladinski oddelek nas stane v kampanji okrog $2.50, kar znese $430.00, ne da mislimo, da se ta vsota podvoji kadar hočemo zgubljeno članstvo nadomestiti.

Pri organizaciji je sprejelo v zgoraj omenjenem času Paid-Up police 169 članov, katere bi organizator skoro gotovo pridobil nad 50% nazaj za redne in dobro stoječe člane, če bi jim pojasnil dobro stran organizacije. Za S. D. Zvezo bi ti člani bili ravno toliko, če ne več vredni kakor novi člani, kar bi bilo delo vredno zopet $680.00.

Zgubilo se je pri S. D. Z. v mladinskem oddelku od januarja 1935 do junija 1938 — 320 članov in doštejmo zgornjim vsotam še $800.00.

Seštejmo samo te vsote skupaj pa dobimo $4,274.00, kar znese v temu razdobju mesečno nad $100 finančne zgube na pridobljenem in pozneje izgubljenem članstvu. Če bi hoteli pa iti v podrobnosti, pa bi ta vsota gotovo dosegla nad $150.00, ne da bi imela organizacija pri tem kakšen dobiček. Pripomniti pa imamo, da ti zgubljeni člani so vsi mladi člani do starosti 30 let in cvet za organizacijo.

Glede novega članstva pa naj pripomnimo, da dober organizator bi z lahkoto pridobil letno najmanj 200 novih članov, ki nas v kampanji stanejo skupno do $1,600.00. Doštejmo k temu tudi poprej označenih mesečno $100.00, dobimo vsoto $2,800.00—kar bi bilo več kot dovolj za plačilo organizatorja.

Omenjati moremo koliko bi bilo prilike pridobiti članstva od onih, ki ima S. D. Z. vknjižbo na njih posestvih itd.

Odbor je študiral kako imajo vpeljane druge bratske organizacije svoje organizatorje ter prišel do sledečega zaključka, ki ga predlaga konvenciji v odobrenje:

Naroči se prihodnjemu glavnemu odboru, da po svoji uvidevnosti sme nastaviti enega ali več organizatorjev, jim določiti plačo in pogoje. Glavni odbor naj ima uvesti ali ukiniti organizatorja če se mu to uvidi koristno za Slovensko Dobrodelno Zvezo.

John Gornik,
Joško Penko,
Max F. Traven.

Glavni tajnik pojasni razloge, da je prišel glavni odbor do te ideje, da se nastavi organizatorje, ter kaj bi bila naloga istih. Priporoča, da se da bodočemu glavnemu odboru, da lahko nastavi take organizatorje, ter apelira na zbornico, da to odobri.

Brat Zalar ugovarja temu, da bi ti agitatorji hodili v urad društvenih tajnikov.

Brat Vidic stavi vprašanje na glavnega tajnika glede plače takim agitatorjem. Glavni tajnik pojasni.

Brat Vidic je mnenja, da so naši najboljši agitatorji društveni tajniki.

Sestra Duren se strinja z bratom Vidicem.

Brat Terbižan poudarja, če se hoče ubiti agilnost med članstvom, potem naj se le nastavi take organizatorje. Vem iz svoje lastne skušnje, da to ni priporočljivo. Tukaj je naš glavni odbor, ki je bil in naj bo še v bodoče najboljši organizator.

K besedi za in proti predlogu se oglasijo sestra Pikš, brata Pucel in Branisel.

(Dalje prihodnjič.)

JOŽE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Ker je bilo krog in krog ograjeno z visokim plotom, se spravim na kup desk, vzamem daljnogled pa motrim vežbajoče se vojake. To je mene zanimalo predvsem zato, ker sem bil tudi jaz vojak, pa sem hotel videti kako se obnašajo pri vežbanju tukaj. Vežbanje je bilo prav mirno, brez vsakega hrupa in kar se je meni še posebno dopadlo, je tista demokracija med vojaki prostaki in pa častniki. Ko je bil odmor so se prav komodno vedli med seboj, se razgovarjali, prostak s častnikom, ne da bi stal v pozoru. V tem oziru je bilo pod Avstrijo precej drugače. Če si govoril s častnikom si moral stati v pozoru in Bog ne daj, da bi pri tem pozabil vreči proč cigareto, ako si jo slučajno imel v rokah. Tu so si pa drug drugemu prižigali cigarete, se šalili in se vedli povsem preprosto. Le kadar je bil nastop, tedaj pa disciplina. Taki odnošaji med preprostimi vojaki in izobraženimi častniki so res zelo hvalevredni. Zelo odurno pa vpliva na vojaka, če je častnik napram njemu pretirano visok ali pa celo surov, kot se je to često dogajalo v Avstriji. Zato je pa potem Avstrija vse izgubila, ko je bila pri častnikih tista pretirana visokost, nobene iskrenosti in dostikrat le surovina.

Precej časa sem jih neopaženo gledal, dokler me ni zapazil nek vojak, ki je hitro javil častniku, da nek nepovabljen gost skrivaj z daljnogledom opazuje vežbanje. Častnik takoj ukaže vojaku, da me tozadevno opozori, kar se je tudi zgodilo. Ko sem videl, da so me opazili, sem bil že v redu, da se umaknem, predno me opozorijo, pa sem se premislil. Bom počakal, da vidim, kako se bo vojak obnašal, ali vljudno ali surovo. Ko pride do plota, me po vojaško pozdravi, potem pa prav vljudno reče: "Prosim, gospod, tukaj ni dovoljeno na vojake gledati. Zato prosim, da se odstranite." Seveda sem ga takoj ubogal, ter se oprostil, da nisem vedel, da to ni dovoljeno. "Sporočite gospodu kapitanu, da mi je prav žal, da sem to storil brez dovoljenja." Potem sem pa zdrsnil dol z desk ter nadaljeval z izprehodom po mestu.

Vsepovsod se vidi velik napredek Belgrada, ko se gradijo nova moderna poslopja, potem široke lepe ceste, bogato založene in dobro obiskane trgovine pričajo, da je mesto velikega napredka. Kako raste Belgrad se razvidi iz sledečih številk: Leta 1910 je štel Belgrad 89,876 prebivalcev, leta 1921 111,740. Pri zadnjem štetju leta 1931 pa so našteli že 238,775 prebivalcev. Od tedaj se je brezdvomno zvišalo prebivalstvo Belgrada na več tisoč. Slovencev je v Belgradu kakor sodijo od 10,000 do 15,000. Njih število se ne da točno opredeliti. Dosti je tam tudi Rusov, ki so prišli v Belgrad po krvavem prevratu na Ruskem, potem je nekaj Nemcev in nekaj več od teh Madžarov.

*

Spomenik kneza Mihajla. — Pred kraljevim dvorom. — Sv. Sava. — V spomin carju Nikolaju. — Na mostu kralja Aleksandra. — Odhod iz Belgrada. — V Zagrebu. — Spomenik bana Jelačiča. — V stolici. — Na trgu sv. Marka. — Po mestu.

Na svojem izprehodu sem prišel na knez Mihajlovo ulico, ter mimo Kolarčevega potem pa mimo narodnega univerziteta, kjer zavijem na levo ter pridem pred velik bronast spomenik odličnega srbskega kneza Mihajla Obrenoviča, ki je vladal tedaj, ko je Riza Paša izročil belgrajsko trdnjavo Srbiji. Knez Mihajlo Obrenovič je bil eden izmed najboljših vladarjev Srbije, ter bil kot tak zelo pameten pa razsoden mož, ki je snoval velikopotezne načrte, da tako dvigne osvobojeni srbski narod, ki se je po dolgem času le otresel turškega jarma. Njegova misel je tudi bila združenje Jugoslovanov. Žal, da ga je pri velikih načrtih prehitela smrt. Dne 10. junija 1868 je bil ustreljen iz zasede, ko se je nahajal na izprehodu.

Da je bil knez Mihajlo zelo priljubljen pri srbskemu narodu, kaže to, da je prvi izmed srbskih vladarjev, ki je dobil tak lep in res časten spomenik v Belgradu. Bronasti spomenik na granitnem podstavku predočuje kneza sedečega na konju, kakoršen je često jahal po ulicah Belgrada, oblečen v svoji generalski uniformi, kjer ga je narod ves navdušen pozdravljal ter z ponosom zrl na svojega odličnega voditelja in kneza.

Blizu knezovega spomenika na Francoski cesti si ogledam lepo narodno gledališče, zavijem h Kolarcu na obed, potem pa krenem na Terazije, nato na lepo ulico kralja Milana, pa sem pred krasnim kraljevim dvorom, kjer stoluje jugoslovanski kralj, sedaj mladi Peter II., ki je po tragični smrti svojega očeta kralja Aleksandra postal kralj Jugoslavije. Ker je še mladosten, vodi vladarske posle regent, knez Pavel ter še dva člana regentstva.

Pred vhodom kraljevega dvora stoji vojak kraljeve telesne straže, ter z golo sabljo v roki čuva, da ne pride na dvor kak nepovabljen gost, zlasti pa anarhist, ki bi ogrožal življenja kralja. Vojaki kraljeve telesne straže, ki stražijo kraljevo palačo, so lepi postavni fantje, ter so izbrani izmed najboljših fantov, da vrše to častno službo ter čuvajo kralja; oblečeni so v lepih paradnih uniformah, obuti v visoke svitle škornje, na glavi pa kapa iz jagnječevine. Pogled na te vojake je prav impozanten in jaz sem jih prav z zanimanjem gledal, ko so z godbo na čelu korakali po cesti, da je kar zvenelo pod nogami. Bivši avstrijski dragonci so bili lepi vojaki, ampak meni so se vojaki kraljeve telesne straže veliko bolj dopadli. In kar je glavno je to, da v tej častni službi služi dosti Slovencev, vsaj tako so mi povedali, ko sem po tem vprašal. Koliko je pa bilo Slovencev pri cesarski telesni straži na Dunaju? Je bil menda zelo redek, ako je sploh kdo bil. Take službe so imeli le Nemci in pa tudi morda Madžari. Slovence so dali večinoma k pehoti, nekaj tudi seveda h konjenici, kaj prida službe zanje ni bilo. Pa še pri pehoti, kjer so bili takorekoč slovenski polki, so bili slovenski fantje le bolj potisnjeni v kot in so bili na prvem mestu Kočevarji, ker so pač znali nemško. Kdor je v Avstriji služil vojake mi bo to priznal. Vsaj jaz za svojo osebo vem, da je bilo tako. V Jugoslaviji je pa drugače. Tu pa imajo Slovenci neprimerno več pravic kot nekdaj v Avstriji, pa tega prav mnogi nočejo videti, ali pa so to povsem pozabili.

Lepe obleke izdeluje
Anica Rogelj Franks
in
Vernie Sneller Franks
1032 E. 76th St.
Tel. EN-4296. (x)

ŽUTI

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Pravil sem vam, kako smo zvedeli za krvavi zločin, za smrt Ljubinkota. Preden smo odšli, smo zaprli v jamo oglarja, njegove hlapce, nekega alima, ki je tudi Žutov pomagač, pa še nekaj drugih lopovov. Za stražo pa smo pustili še kamenarja Dulaka in njegovega brata iz Kolučina. Obljubiti smo, da pride Stojko v dveh, treh dneh.

Utegne pa se zgoditi, da bomo Žutega zasledovali dalje ko tri dni. Bojim se tudi, da tolmač s kamenarjema vred ni posebno zanesljiv, dolgočasili bi se in nazadnje odšli.

Zato ne svetujem, da bi nas spremljali!"

Pritrjevali so mi.

"Prav si povedal, effendi!" je dejal Stojko. "In tudi tole je še treba reči. Ni Žuti umoril mojega sina, ampak oglar. Žutega prepuščam tebi, oglarja pa prevzamem sam.

Nemudoma odrinemo, čeprav sem še slab. Pot poznam. Sicer pa smo Škipetarji, zanesemo se na svoje oči in na svoje konje."

"Dobro! Omenim ti še, da je skril oglar uropani denar pri svojem svaku, vozniku Junaku. Pod ognjiščem je zakopan, sam Šarka je tako pravil. Našel boš Junaka v oglarjevi jami."

"Poiskal bom njegovo kočo. Komu pa naj izročim denar?"

"Daj ga sorodnikom tistih ljudi, ki jih je oglar izropal in umoril. In če tistih ljudi ne najdeš, pa razdeli denar med reveže svojega rodu. Za nobeno ceno ga ne smeš izročiti oblastim, izginil bi na večno, nihče bi nič ne dobil."

"Razumem. Vse se bo zgodilo, kakor si naročil, in ljudje bodo zvedeli za vaša imena, kajti vam se morajo zahvaliti za podporo.

Sedaj pa odrinimo! Čas je!"

Tedaj pa se je oglasil Ranko:

"Ti, Stojko, pojdeš s petimi tovariši k oglarju in maščuješ Ljubinkovo smrt. Dovolj vas je.

Toda tudi Žuti je zagrešil hud zločin nad nami. Štirinajst dni te je mučil v podzemeljski ječi, umoriti te je mislil. Tudi to je treba maščevati.

Ni pa dovolj, da jezdi tale effendi za njim in da ga bo prejel. Tudi jaz moram biti poleg, tudi jaz moram obračunati z lopovom. In zato bom jezdil z effendijem.

Nikar mi ne brani, stric! Ne boš me pogrešal! Sicer pa bom effendiju za kažipota, ker dobro poznam svet vse do Skadra."

"Ne bom ti branil!" je dejal Stojko. "Prav si povedal in dobro vem, da svojih sklepov ne spremeniš.

Pojdi! Ampak dobrega konja potrebuješ. Dam ti svojega rjavca, sam pa si dobim drugega iz Žutovih konjušnic.

Zadeva je urejena. Odrinimo!"

Dogovorila sta se še z Rankotom, kje se bodo spet našli. Stojko me je vprašal:

"Kaj pa misliš početi z Žutim, če ga dobiš?"

"Tega še ne morem reči. Kdo ve, kako ga primemo. Morebiti pojde le s silo. Če pa mi uspe, da ga dobim v pest brez prelivanja krvi, ga bom izročil Rankotu, on ga naj spravi v Rugovo, sami obračunajte z njim."

Še s konji smo se oskrbeli.

Meni ni bilo treba nobenega, imel sem svojega Riha. Očko in Omar sta jezdila šarca Aladžijev. Ranko je vzel Stojkotovega rjavca, za Halefa in za Angleža in za Galingreja pa smo izbrali najboljše izmed Žutovih konj. Vse druge, ki smo jih odpeljali Žutemu, so vzeli Škipetarji. Le enega sem obdržal in mu naložil živila za nas in krmo za konje, ker ni bilo verjetno, da bo spotoma časa za pašo. Zaloge smo nakupili pri Kolamiju. Zelo je obžaloval, da ga bomo tako naglo zapustili, in silno hvaležen nam je bil, da smo rešili Rugovo velikega zločinca. Še bolj pa menda, da smo rešili tudi njega nevarnega tekmeca.

Prisrčno smo se yoslovili od Stojkota in njegovih Škipetarjev. Še črez reko nam je klical zadnje pozdrave in voščil srečno pot, preden je izginil za ovinkom.

Najbrž je srečno našel s svojimi Škipetarji v dolino oglarja Šarke.

Kako se je godilo Šarki in njegovim ljudem, tega nisem nikoli zvedel — in tudi nočem zvedeti. Kri za kri, življenje za življenje —.

Kmalu za Stojkotom smo odrinili tudi mi. Solnce se je nagibalo k poldnevu, ko smo krenili črez most in na zapad. Vaščani so gledali za nami, pa se nismo ozrli za njimi, kajti v Rugovi svojih src pač nismo izgubili.

Le ko smo že v naglem diru vihrali po ravnini, sem še enkrat pogledal po skalni višini, na kateri je pred nekaj urami še stal karaul. Ni ga bilo več. Morebiti bodo v poznih letih pripovedovali o njem, o preduhu in o tujcih, ki je radi njih moral karaul izginiti.

Sedem nas je bilo in konje smo imeli, da jih takih blizu in daleč ni bilo več najti. Zato prav nič nisem dvomil, da bi ne doniteli Žutega. Iz Rugove do gozda bi rabil poprečen jezdec tri četrt ure prehiteli smo pot v petih minutah.

Šar planino smo srečno premagali. Na jugozapadu se je dvigalo gorovje Fandina, pa le njegove severne izrastke je križala naša pot, visoko gorsko planoto, ki je segala med Rugovo in Paho do Drina in njegovega dotoka Joske ter padala v strmih, do tri sto in štiri sto metrov visokih stenah v dolino.

V gozdu je držala pot kake tri četrt ure strmo navzgor. Na planoti je gozd prenehal, jezdili smo po odprtem svetu, poraščenem z visoko, stebličasto travo. Žutova sled je bila zelo dobro vidna, ko temna črta se je vlekla po njej. Pognali smo konje, ko veter smo podili po ravnini.

Jezdili smo vštric, Halef se je držal mene. Njegov rjavec je bila izvrstna žival, brez napora je vzdržal poleg Riha.

Obrnil sem se in mignil Galingreju. Prijezdil je, vzela sva ga na sredo.

"Rad bi mi nekaj povedal?" je vprašal po turško, ker Halef ni razumel francoski.

"Da. Povej, tvojemu poslovodji je ime Hamd en-Nasr, ne?"

"Da."

"Kako mu je uspelo, da je dobil službo v tvoji trgovini?"

"Nujno so mi ga priporočili iz Stambula."

"Ga podrobneje poznaš? Mislim, če poznaš njegovo prejšnje življenje?"

"Ne."

"Kak je bil v službi?"

"Zelo uslužen, uporaben in zvest."

"Seveda! Prikupiti se ti je hotel!

Čul sem, da si trgovino v Skadru prodal?"

"Da."

"Poslovodja ti je prigovarjal?"

"Da. Prepričal me je, da bo v Skoplju žitna trgovina še bolje uspevala, ker bodo kmalu dogradili novo železnico v Solun."

"Hm —! Trgovino v Skoplju si že kupil?"

"Da. Pa je še nisem plačal. Potoval sem v Skoplje, da bi jo prevzel. Spotoma pa sem prišel v pest Žutemu."

"In denar ima soproga, ki potuje za teboj?"

"Da."

"Kaka neprevidnost, da zaupaš take denarje ženi in še povrh na tako dolgo in nezanesljivo pot iz Skadra v Skoplje črez planine!"

"Vem, da je neprevidno. Pa zgodilo se je proti moji volji! Poslovodja je imel zadevo v rokah."

"Tisto je res.

Ali smem zvedeti, iz katerega kraja na Francoskem si prav za prav doma?"

"Iz Marseilla."

"Ali nisi bil nekaj časa tudi v Stambulu?"

"Da."

"Poznaš trgovca Mafleja in njegovega sina Islo?"

"Njegov dobavitelj sem. Ga poznaš?"

"Od njega prihajam. Tudi v Odrinu si bil, kajne?"

"Da. Hulam je moj dober znanec. Od njega si zvedel, da sem bil v Odrinu?"

"Da. Pravil mi je tudi, da ste imeli podružnico v Alžirju."

"Da."

"In tam vas je zadela huda izguba?"

(Dalje prihodnjič)

Chamberlain odpotuje v Rim k Mussoliniju

London, 28 .nov. — Angleško časopisje poroča, da namerava angleški ministerski predsednik Chamberlain odpotovati koncem januarja meseca v Rim, kjer bo osebno obiskal diktatorja Mussolinija. Predmet pogovora med Mussolinijem in Chamberlainom bo način kako naj Anglija in Italija v bodoče nastopati v Sredozemskem morju, kjer se križajo angleški in italijanski interesi.

MALI OGLASI

V najem se oddajo

tri sobe, vse ugodnosti, pripravno za dve osebi ali za družino brez otrok. Stanovanje se nahaja med 65. in 74. cesto. Za informacije pokličite ENdicott 0989. (279)

Soba se odda

pečlarju, ki ima postelj. Vse ugodnosti. 1126 E. 61st St. (280)

ZAHVALA

Težko mi je najti primernih besed, da bi se bolj lepo zahvalila vsem, ki ste me tako presenetili za moj rojstni dan in povrnitev iz stare domovine, zato si štejem v dolžnost, da se prav iskreno zahvalim najprvo Mrs. Jennie Mišmaš E. 53rd St., hčerkam Jennie Oberstar in Alice Oberstar, ki so vso to stvar tako spretno in na skriven način izpeljale.

Za okusna jedila se želim lepo zahvaliti kuharici Mrs. Luzar iz E. 69th St. Enako tudi lepa hvala Mrs. Hrastar za darovane krofe. Ravno tako lepa hvala muzikantoma Harry in George Strekal, ki sta skrbela, da je bilo bolj prijetno in da smo se bolj veselo pozabavali. Ne smem pa pozabiti se lepo zahvaliti bratu in soprogi Joseph in Anna Strekal, ki sta me na tako zvit in lep način ven odpeljala. Ni mi mogoče popisati imena vseh posameznih, zatorej pa prav prisrčna hvala vsem prijateljem znancem in sorodnikom ter vsem štirim bratom in soprogu, ki so se udeležili tega lepega in nepozabnega večera in za lepo darilo.

Ta večer mi bo ostal za vedno v spominu in vam pa vsem skupaj želim vse najboljše.

Jennie Strnad
1415 E. 51st St.

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

—Bila je to res neumnost, — odvrne Jagodkin. — Sedaj se mi moje početje zdi, kakor kadar vrže straža puško v kuruzo in pobegne, ko zagleda sovražnika.

— Popolnoma pravilno, brat, — odvrne komedijant. — Svetujem ti, bodi pogumen in pokaži temu Kardovu svoje kremplje.

—Toda saj ti me sovražiš, Andrija! — vzklikne Jagodkin. — Kaj je tebi do mene?

—Hočem ti pokazati, kako zna bratovo srce oprostiti in pozabiti.

Prej bi Jagodkin na te komedijantove besede odgovoril s porogljivim smehom, toda sedaj, ko je stal na robu groba, jih je smatral popolnoma resno.

—Brat Andrija, — reče on z jokajočim glasom, — ali mi res oproščaš, kar sem ti storil? Oh, prosim te, povej mi resnico!

—Ali naju ni rodila ista mati? Ali nisva skupno preživela otroših let?

—Andrija, spomni se na to in oprosti mi!

Ponosni Jagodkin, ki je imel do sedaj za svojega brata samo ostre besede, da komedijantu roko.

Obotavljajoč jo ta stisne.

—Nikola, — odvrne on, — nekoč sem te na kolenih zaklinjal, da se me usmiliš in da mi vrneš moje premoženje, da ne pridem na beraško palico in da me ne spraviš na pot zločina.

—Ali se spominjaš tega časa? Ali se spominjaš, kako si položil prisego pred sodnijo, s katero si mi ugrabil premoženje, ugled in čast? Ali se spominjaš, kako sem te takrat zaklinjal, da ne pozabiš, da sva brata? Toda tvoje oči so me gledale hladno in neusmiljeno. Tedaj si me uničil.

—Zakaj mi vse to govoriš? — ga prekine Jagodkin. — Ali me hočeš še bolj ponižati.

—Moram ti to povedati, brat Nikola, — reče igralec. — Leta in leta sem čakal na ta trenutek.

—Govori torej, — zašepeče bivši milijonar, —govori in zabodi mi nož svojega sovraštva v prsa!

—Moje sovraštvo? — vpraša Andrija, — sovražil sem te, toda sedaj čutim samo sočutje s teboj.

—Če bi te še res sovražil, bi ti sicer rešil življenje, toda mogel bi ti z eno besedo zagreniti življenje s tem, da razkrinkam edino bitje, ki si ga kdaj ljubil.

—Da razkrinkaš, — vpraša ta sluteč, — tvoje besede se morejo nanašati samo na Klariso. Njo boš razkrinkal. Ne razumem te, brat Andrija. Zaklinjam te, govori jasneje.

—Pozneje, Nikola, — reče on, — pozneje! Sedaj bova dovršila posel. Pripravljen sem, da ti pomagam, ako se odločiš za to, kar ti bom predlagal.

—Ali je res še možnost, da se rešim?

—Rešil se boš, brat, in nič ne boš izgubil na ugledu, ki si bil tudi do sedaj, predno si sklenil, da končaš svoje življenje v tem Katarinem gozdu.

Jagodkin pritisne obe roki na senci.

—Ali se mi rogaš? — vzklikne on. — Ali je res mogoče, da bi bilo vse, kakor do sedaj? Mar moreš preprečiti bankrot moje tvrdke? Govori brat! Govori, da te razumem!

Komedijant položi svojo roko na bratov ramo.

—Govorila bova v številkah, — reče on. — Povej Nikola, koliko rabi, da preprečiš propad svoje hiše?

—Bojim se izgovoriti vsoto, zelo je velika.

—Povej mi, ali bo milijon dovolj?

—Milijon rubljev, — vzklikne bankir, oddahnivši si. — s tem bi se lahko rešil.

—S tem bi lahko premagal vse težkoče.

—Dobro torej. Dobil boš to vsoto, brat Nikola!

Jagodkinu se je zdelo, da sanja. Ali je mogoče, da ga bo rešil Andrija, njegov smrtni sovražnik? Mar je mogoče, da razpolaga ta revež z milijoni?

Toda Jagodkin je hitro dobil razlago.

—Odloči se torej, brat, — reče Andrija, — ali hočeš imeti v eni uri denar v rokah?

—Ako hočem, brat? Ne šali se z mano, mogel bi me pognati mesto v smrt v blaznost.

—Ne šalim se, — odvrne komedijant, — ponujam ti milijon rubljev in to v samih tisočakih. — Kadar bodeš z njimi plačeval boš seveda moral biti malo previden. Ne razlikujejo se sicer v ničemur od pravih bankovcev, imajo celo tudi vodno znamenje, toda . . .

Jagodkin zgrabi svojega brata mrzlično za roko.

—Molči! — zašepeče on. — Sedaj vem, za kaj gre. — Tvoja želja je, da spravljam v promet vaš ponarejeni denar. Ti si brez dvoma član bande ponarejevalcev denarja.

—Ti si res zelo bistroumen, — odvrne Andrija, — dobil boš milijon rubljev, toda v ponarejenih bankovcih, ki jih nihče ne more spoznati od pravih. A ravno ti si človek, kakršnega iščem.

—Zakaj glej, ako jaz plačam nekje s tisočakom, bo vsak človek sumil, da je denar ponarejen. Toda ako bo milijonar Jagodkin plačeval s tem denarjem, ne bo nihče slutil, da je to ponarejeni denar.

Jagodkin iztegne svoji roki.

—To je še hujše kot samomor, — vzklikne on. — Bilo bi bolje, ako mi ne bi preprečil samomora, ker bo ta pot, po kateri me vodiš, vsekakor končala v nekem sibirskem rudniku.

—Vse to je bolje, — odvrne komedijant in zmaje z rameni, — kakor pa da se ustreliš. Ni se ti treba bati, da bi kdo spoznal ponarejene bankovce. Toda ako se bojiš, ti ne morem pomagati. Mislil sem dobro s teboj.

—Dobro z menoj? — vpraša Jagodkin. — Tvoj namen je, da me spraviš v pogubo in se popolnoma uničim.

—Delaj kakor veš, brat Nikola, — vzklikne komedijant. — a da vidiš, da nisem trmoglav, ti vračam tvoj revolver. Nočem ti več preprečevati. Delaj kakor veš.

Komedijant vrne Jagodkinu revolver, toda ta vrže revolver daleč od sebe.

—Prav dobro veš, — vzklikne on, — da nimam sedaj več poguma, da se ustrelim.

—Naj gre vse po svoji poti.

—Šel bom s teboj, brat Andrija. Povej mi, kam me vodiš?

—K petrogradskim ponarejevalcem! — odvrne komedijant in prime brata pod roko.

Hodila sta tako po Katarinem gozdu, kot da jih nikdar ne bi ločilo sovraštvo in zavist.

Natalija

Pred hotelom "Mesto Pariz" se je ustavila kočija, a iz veže prihiti natakar, da pozdravi goste. Bil je to neki starejši gospod in mlada deklica, ogrnjena s širokim kožuhom. Mož je bil isto tako oblečen v dragoceno kožuhovino. Lasje in brada so bili črni, četudi se je videlo, da je že precej v letih. Ko je natakarju pokazal z roko na kovček, so se mu zabliščali na prstih briljanti.

— Dajte nama tri ali štiri lepo urejene sobe, — ukaže tujec. — Po možnosti v pritličju ali v prvem nadstropju. Sobe za mojo zaročenko morajo biti lepo urejene.

Za mojo zaročenko?

Natakar pogleda mlado dražestno deklico, ki je stala poleg starčka.

Ali je mogoče, da je ta mlada deklica starčkova zaročenka?

Starček da galantno svojo roko mladi dami, ter jo popelje po s preprogami pogrnjenih stopnicah v prvo nadstropje, pri čemur je deklica bolj podpirala njega, kakor pa on njo.

—Ali želite obed? — vpraša višji natakar.

—Ali hočeš obedovati, Natalija? — vpraša starček mlado damo.

—Hvala, — odvrne ona kratko.

Višji natakar jima prinese knjigo za tujce, kjer sta morala vpisati svoje ime.

—Zapišite, da sem Vasolovič iz Astrahana. Ta dama je moja zaročenka in midva sva prišla v Petrograd, da priskrbiva vse, kar rabiva. To vam zadostuje?

Višji natakar se prikloni in odide iz sobe.

Ko je trgovec ostal z deklico sam v sobi, ji sleče plašč. Na mizi je vrel čaj v samovaru, a v peči je gorel ogenj.

Vasolovič prime obe roki svoje spremljevalke in ji v skrbeh in nežno pogleda v obraz.

—Kako si bleda, Natalija!— reče on. — Pot je bila naporna, četudi sem se trudil, da bi bila prijetna.

—Utrujena sem, podala se bom k počitku, — odvrne mladenka.

—Tvoja soba se najbrže šele pripravlja in zato boš morala še nekaj časa ostati v moji družbi.

—Odkrito rečeno, draga Natalija, — nadaljuje Vasolovič in sede v naslanjač, — ti nisi bila zelo ljubezniva z mano med potjo. Niti enkrat se nisi nasmehnila. Tvoj obraz izgleda, kakor da te peljejo na morišče. Spomni se vendar, da si zaročenka bogatega Vasoloviča, ki ti bo kupil vse, kar ti srce poželi.

—Moje srce ne želi ničesar, — mu odgovori ravnodušno mladenka.

Vasolovič se zdrzne.

—Natalija! — vzklikne on.

(Dalje prihodnjič)

Mrs. Franklin Roosevelt na obisku pri svoji hčeri Mrs. John Noettiger v Seattle, Wash. Deček je vnuk naše predsednice, Curtis Dall.

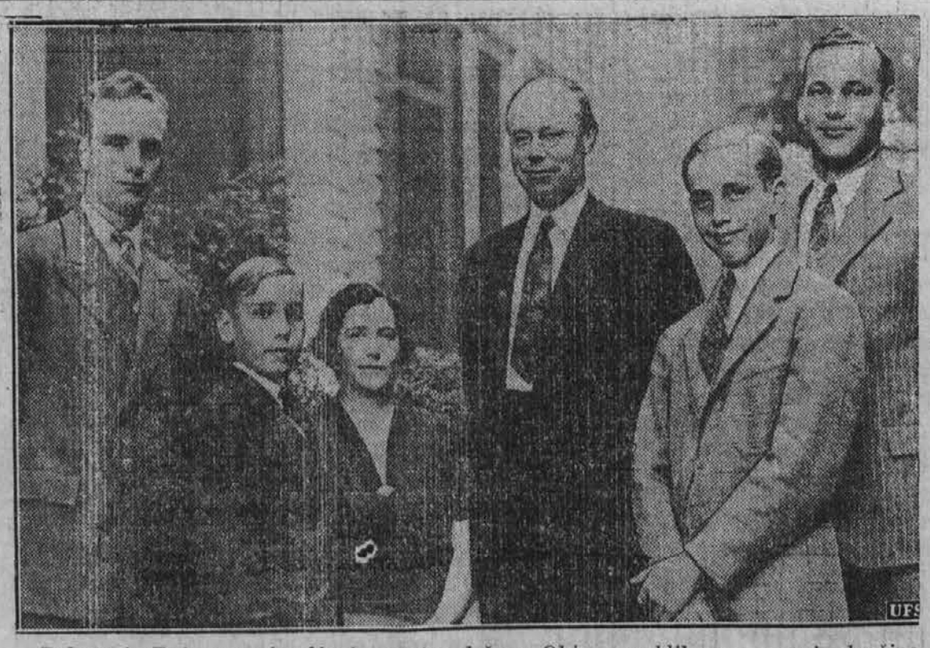

Robert A. Taft, novo izvoljeni senator države Ohio, republikanec, s svojo družino. Njegov oče je bil pred 30 leti izvoljen predsednikom Zed. držav. Mnogo se govori, da bo senator Taft prihodnji predsednik Zed. držav.

V Washingtonu, D. C. je aeroplan padel na tri avtomobile, jih zažgal in sta bila pri tem ubita dva vojaška letalca. Tri minute prej se je aeroplan dvignil v zrak.

Eduardo Yanez, major čilenske armade, ki je dobil pri konjski tekmi v New Yorku prvo nagrado s svojim konjem Chilena.

BOŽIČNI IZLETI
V JUGOSLAVIJO
PARNIKI IZ NEW YORKA:
DEUTSCHLAND . . . . . 7. decembra
HAMBURG . . . . . 7. decembra
BREMEN . . . . . 14. decembra
NEW YORK . . . . . 15. decembra
Izborne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga.
Strokovnjaški nasveti glede vizejev za priseljence in obiskovalce
Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali
1430 EUCLID AVE., CLEVELAND, O.
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

JUGOSLOVANSKA TRGOVINA PREMOGA IN KOKSA
Southern Ohio, good coal —— $5.65 Furnace Mix —— 5.95
Blue Diamond Kentucky —— 7.75 Pocahontas —— 8.25
Poskusite pri nas, nikjer ne dobite ceneje.
CENTRAL COAL & COKE CO
ENdicott 1132

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:
Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota
Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois
POSLUJE ŽE 45. LETO
Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.
SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD $4,000,000
SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 116.71%
K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.
SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 135
V Clevelandu, Ohio je 15 naših krajevnih društev.
Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega obstanka nad $6,700,000
GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD!"
Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošteni in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.
K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko za $250; $500; $1000; $1500 in $2000 posmrtnine.
V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelek je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do $450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do $1000.00 posmrtnine.
BOLNIŠKA PODPORA:
Zavaruješ se lahko za $2.00; $1.00 in 50c na dan ali $5.00 na teden. Asesment primerno nizek.
K. S. K. Jednota nudi članstvu najmodernejših vrst zavarovanja.
Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.
Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnih asesmentov.
Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.
Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate podporne organizacije, potrudi se in pristopi takoj.
V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 508 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

OBLAK FURNITURE
TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

VLOGE v tej posojilnici so zavarovane do $5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vloge
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Ave. HEnd. 5670